

سیاست متافیزیک و فیزیک در ایران معاصر

www.ketab.ir

حامد طاهری کیا

عضو هیئت علمی مؤسسه مطالعات فرهنگی و اجتماعی

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
وضعیت فهرست نویسی
یادداشت
یادداشت
موضوع

طاهری کیا، حامد، ۱۳۵۸-
سیاست متافیزیک و فیزیک در ایران معاصر / حامد طاهری کیا.
تهران: نشر پبله، ۱۴۰۱.
۲۰۴ ص.: مصور (بخشی رنگی).
978-622-7620-38-2
فیبا
کتابنامه: ص. [۱۸۳]-۲۰۲.
نمایه.

ایران -- سیاست و حکومت -- قرن ۱۴
Iran -- Politics and government -- 20th century

ایران -- تاریخ -- جمهوری اسلامی، ۱۳۵۸-
- Iran -- History -- Islamic Republic, 1979

ایران -- تاریخ -- پهلوی، ۱۳۲۰ - ۱۳۵۷
Iran -- History -- Pahlavi, 1941 - 1978

DSR۱۵۰۱

۹۵۵/۰۸۲۴

۸۹۳۰۸۳۷

فیبا

رده بندی کنگره
رده بندی دیویی
شماره کتابشناسی ملی
اطلاعات رکورد کتابشناسی

سیاست متافیزیک و فیزیک در ایران معاصر

نویسنده: حامد طاهری کیا

ناشر: پبله

نوبت و سال نشر: اول ۱۴۰۱

ناظر چاپ: مهدی سبحانی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: نقش آور

صفحه آرا: قاسمی (رها)

تیراژ: ۳۳۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۶۲۰-۳۸-۲

آدرس دفتر نشر: مقابل دانشگاه تهران خیابان لبافی نژاد، شماره ۲۱۶ طبقه ۱

تلفن: ۰۹۱۲-۳۸۷۶۲۵۹ - ۶۶۴۸۱۶۴۱ - ۶۶۹۵۰۸۷۱

مرکز پخش: خیابان انقلاب، خ ۱۲ فروردین، خ ژاندارمری غربی، پلاک ۹۵، پخش کتاب آثار

تلفن دفتر پخش: ۰۲۱-۶۶۴۶۲۲۹۱-۶۶۴۶۰۲۳۳

هرگونه نقل، استفاده و اجرای تمام یا بخشی از این کتاب منوط به اجازه‌ی کتبی ناشر است.

فهرست

- مقدمه ۷
- درآمدی بر علم، جهان فیزیک و متافیزیک ۱۱
- خیزشی از خلسه تافیزیک مدرن اجتماع ایران ۳۷
- متافیزیک مقدس و توبه جمعی ۶۹
- تربیت چشمان معصوم و حواس به متافیزیک در دهه شصت ۹۱
- متافیزیک، نافیزیک، و فیزیک ایران بساخنگ ۱۰۵
- فیزیک‌های دیجیتالی و ملأعام در جغرافیای دیجیتال ۱۲۵
- نامحقق شدن فیزیک طبیعت در جامعه پساانقلابی ۱۳۷
- تاریخ سرگردان چهار نظاره‌گر به فیزیک ۱۵۱
- بازگشت به خویشتن متافیزیک یا فیزیک؟ ۱۵۹
- تبیین وضعیت تعلیق به مثابه جعل وضعیت ایران ۱۶۷

مقدمه

کتاب پیش‌رو، برگرفته از پروژه‌ای کلان است که نویسنده سال‌هاست از نگاه‌های مختلف در حال پژوهش پیرامون آن است. نحوه عملیاتی شدن موقعیت‌های جدید در امتداد وضعیت تاریخ، پروژه‌ای است که پرداختن به آن، به تولید ادبیات نظری و پژوهشی میدانی نیاز دارد؛ به عبارت دیگر، مسئله این است که امتداد وضعیت تاریخ چگونه از دروازه فضا زمان اکنون گذار و به سوی آینده حرکت می‌کند، زیرا حرکت تاریخ، با تغییر و تحولات در مناسبات قدرت و کلیت زندگی همراه است؛ از این‌رو، نویسنده در طول سال‌ها به تلاش برای تولید ادبیات نظری و پژوهشی در این زمینه مشغول بوده است.

مسئله نحوه عملیاتی شدن موقعیت‌های جدید در وضعیت تاریخی فرهنگ ایران، همواره چالشی بزرگ بوده است و مهم‌ترین جریان‌های سیاسی تاریخ ایران مانند مشروطیت، برآمدن سلسله پهلوی، جنبش ملی صنعت نفت و انقلاب ۵۷ ایران در این زمره قرار می‌گیرند مفهوم ایجاد موقعیت جدید برای جامعه معاصر ایران، هرگز به تولید روابط قدرت و نظام دانش تبدیل نشده است، زیرا سامانه‌های ارزش‌ساز تغییر و تحول

شکل نگرفتند و در طول تاریخ معاصر ایران، تسخیر سازوکار تغییر و مهار آن از سوی حکومت‌ها، به دوگانه انقلاب و دفع انقلاب دامن زده است. نویسنده در این کتاب کوشیده است مسئله تولید موقعیت جدید را در ساختار جامعه پساانقلابی ایران بررسی کند. جامعه پساانقلابی ایران، از نظامی سیاسی که پروژه ساخت جهان فیزیک اجتماع ایران را بر عهده داشت چرخش پیدا کرد و به سوی تأسیس نظام سیاسی الهی با رسالت برپا کردن جهان اجتماعی جدیدی مبتنی بر متافیزیک مقدس حرکت کرد. انقلاب ۵۷ رویارویی تاریخی دو نظام سیاسی را در تاریخ معاصر ایران نشان می‌داد که وجه مشخص تمایز آنها موضع‌گیری نسبت به سیاست فیزیک و متافیزیک است.

سیاست فیزیک، تولید ارتباطی است که زندگی را در پیوند هرچه بیشتر با تولید موقعیت‌های جهان مادی قرار می‌دهد. سیاست متافیزیک در صدد کنار زدن مناسبات جهان مادی برای رسیدن به مرتبه‌ای مقدس و رای وضعیت ناپایدار جهان مادی است. سیاست فیزیک، بر تولید علم و کشف روابط نهفته در فیزیک طبیعت مبتنی است و سیاست متافیزیک، طبیعت مادی را محل حلول شر برای متافیزیک مقدس و حالت روحانی مقدس بشر می‌داند که باید از تحقق فیزیکی و تجربه آن در اجتماع جلوگیری کرد.

در طول تاریخ ایران و از دوره قاجار به این سو، رویارویی متافیزیک و فیزیک، به رشته‌ای از دوگانه‌ها از ایرانی/غرب زده، خودی/بیگانه، خیر/شر، روح/بدن و شیعه مستضعف/مستکبر دامن زده است که با انقلاب ۵۷ و شکل‌گیری حکومت اسلامی، تاریخ روایت دینی نبرد بین خدا و شیطان، در دوگانه متافیزیک مقدس و فیزیک شر تقسیم‌بندی شد. تولید موقعیت‌های جدید در وضعیت تاریخی فرهنگ جامعه

پساانقلابی ایران، در پرتو دوگانهٔ متافیزیک مقدس و فیزیک شر قرار گرفته است؛ بنابراین، هدف اصلی این کتاب، دنبال کردن دوگانهٔ فیزیک و متافیزیک در دوره‌های مختلف اجتماع سیاسی و فرهنگی ایران است؛ به عبارت دیگر، کتاب به دنبال پژوهشی تاریخی نیست که سلسله‌ای خطی از امور را پی بگیرد و آنها را بازنمایی و توصیف کند، بلکه در پی یافتن و تحلیل موقعیت‌هایی است که دوگانهٔ کارکرد وضعیت‌های فیزیک و متافیزیک را نشان می‌دهند.

در نتیجه، در کتاب پیش رو، ابتدا به تباری از رویارویی موقعیت‌های فیزیک و متافیزیک در غرب عصر رنسانس پرداخته شده است که چگونه علم برای کشف طبیعت فیزیکی، از متافیزیک کلیسا جدا شد و به ایجاد دوره‌ای جدید از خیالات بشر در رویارویی با جهان مادی و پیدایش مدرنیته دامن زد. در بخش دوم، بزنگاه چرخش از قاجار به پهلوی و شکل‌گیری نظام تولید فیزیک مدرن دو فرهنگ تاریخی متافیزیک ایران مطالعه شده است. در بخش سوم، مسئلهٔ فیزیک و متافیزیک در جامعهٔ انقلابی و پسا جنگ ایران بررسی شده است، زیرا دههٔ شصت با رخداد جنگ، پایه‌گذار ایجاد متافیزیک مقدس به مثابه ماهیت جمهوری اسلامی شد. در بخش چهارم، دوگانهٔ فیزیک شر و متافیزیک مقدس در دوران دیجیتالیزه شدن اجتماع و شکل‌گیری جغرافیای دیجیتال و در بخش پنجم، ایدهٔ نامحقق شدن تبیین برنامه‌های علمی برای رویارویی با تاریکی‌های طبیعت و فقدان ایجاد سامانهٔ آزمون و خطا برای کشف آنها، در جامعهٔ پساانقلابی ایران طرح شده‌اند. در بخش ششم و پایانی، به بررسی ایدهٔ بازگشت به خویشتن که مبنایی برای تفکر روشنفکری ایران از دههٔ ۴۰ به این سو بوده است، با بهره‌مندی از مفاهیم متافیزیک و فیزیک پرداخته شده است؛ در نتیجه، کتاب حاضر کوشیده است تا

موقعیت‌های رویارویی متافیزیک سیاسی و فیزیک سیاسی را در دوره‌های مختلف تاریخی و معاصر تحولات ایران جست‌وجو کند و به واسطهٔ دوگانهٔ ایجادشده، دریچه‌ای تازه را برای فهم معادلات تغییرات فرهنگی و سیاسی ایران بگشاید.